

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce/oponenta

Autor práce: Tomáš Blažek
Název práce: Ekonomické hodnocení investic v dopravní infrastruktuře
Autor posudku: doc. Ing. Josef Vlček, CSc.
Návrh klasifikace práce: *dobře*

Základní charakteristika práce.

Vědecko-aplikační práce.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

V abstraktu a úvodu autor konstatuje, že se věnuje externalitám, které vstupují do ekonomického hodnocení projektů dopravní infrastruktury. Na základě toho uvádí, že „Cílem práce je kriticky zhodnotit současné přístupy k oceňování externalit z dopravy, najít případné slabiny a závislost výsledků již proběhlého ekonomického hodnocení vysokorychlostní železnice na trase Praha – Drážďany na použitých vstupních údajích.“ (str. 8) Výklad je věnován pouze negativním externalitám a pozitivní externality nejsou v práci hodnoceny. Ve skutečnosti se autor věnuje pouze „externím nákladům nehodovosti a hluku“. Protože v textu nejsou externality jako celek (alespoň) popsány, došlo k značné redukci zadaného tématu. Stanovený cíl: „závislost hodnocení na vstupních údajích“ byl splněn z logiky věci. Obdobně platí, že „u dlouhodobého projektu budou výsledky změnou růstového koeficientu dramaticky ovlivněné.“ (str. 53) Konkrétní výzkumná otázka v práci není vymezena, ale na „možná úskalí stávajících ekonomických hodnocení“ (str. 9) u vybraných problémů autor upozornil.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Postup řešení je popsán v samostatné kapitole (1. Metodologie). Východiskem práce je analýza metod hledání hodnoty externalit a aplikace obecných metod na ohodnocení konkrétních statků. Druhou část tvoří verifikace ekonomického hodnocení plánované vysokorychlostní železnice na trase Praha – Drážďany. Tento rámec umožňuje splnit záměr autora, ale o vlastním projektu v textu není nic uvedeno. V práci je analyzována úzká problematika, která není zařazena do kontextu ekonomického hodnocení konkrétního projektu dopravní infrastruktury. V provedené analýze není ani jednou použita citace názorů, přestože kritická rešerše literatury je významnou součástí bakalářské práce. Parafráze neumožňují odlišit názory autora od převzatých poznatků. Moje snaha o ověření zdrojů se nesečkala s úspěchem. Odkaz Balahura (2020) – bez uvedení stránek – ukazuje stránkovanou studii v rozsahu 27 stran.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Text není rozčleněn na teoretickou a analytickou část. Autor v metodologické pasáži upozorňuje na „těžiště práce“ a na „druhou stěžejní fázi práce“, což má pravděpodobně odpovídat

požadované struktury práce. Z obsahového hlediska má výklad logickou posloupnost a je změřen na splnění stanoveného cíle. V „teoretické části“ je ale hodnocena analýza vývoje přepravní poptávky uváděná v Rezortní metodice Ministerstva dopravy, která patří do analytické části (viz cíl práce). Autor zde upozorňuje na několik parametrů, mezi něž patří HDP. Jejich váha není uvedena a z odkazu ji nelze zjistit. HDP podle jeho názoru indikuje „změnu bohatství společnosti“ (str. 13), přičemž bohatství je stavová veličina a HDP je toková veličina (paradoxně není uvedeno, zda jde o nominální nebo reálnou veličinu). Analytickou část představuje kapitola 7., kde vzniká otázka, zda použitá data jsou relevantní.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

V práci postrádám seriózní práci s prameny, protože chybí citace. Obsah práce není v souladu s jejím názvem. Konstatování, že „Z důvodu omezeného rozsahu práce se věnuji...“ (str. 8) je zavádějící. Zkoumaná problematika má svůj význam, ale je třeba ji vyložit v kontextu zadaného tématu (viz název práce). Argumentaci autora je obtížné posoudit, protože u výkladu není zřejmé, zda se jedná o argument, se kterým autor souhlasí či jen parafrázuje použité prameny.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Relevance teoretické části k názvu práce je jen dílčí. Autor neuvedl nic o konkrétním projektu, která má být předmětem analýzy. Provedenou redukci je třeba vysvětlit. Posloupnost prezentovaných problémů odpovídá jen záměru autora. Na základě rešerše představuje pojmy a koncepty, ale jen účelově. Například popisuje metody stanovení stínových cen, aniž by uvedl, co to stínová cena je a proč je používána při ekonomickém hodnocení.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

V ekonomickém hodnocení (kapitola 7) jsou provedeny výpočty, které vycházejí z dostupných dat. Například Tabulka 3 prezentuje dopravní výkony za celou dobu projektu (co to je?), které autor shrnuje a v komentáři uvádí, že „projekt VRT Praha – Drážďany nemá indukovat žádnou dodatečnou osobní dopravu“ (str. 41). Kdyby popsal zmíněný projekt, tak by se musel zamyslet nad multiplikačním procesem fungování plánované odbočky na Most apod. Znamená to, že závěry jsou značně subjektivní. Uzlovým problémem kapitoly je růstový koeficient externalit, který autor upravil v části 2.3. Jeho návrhy nejsou opřeny o argumenty, protože uvádí: „Bylo by možné nahradit univerzální růstový koeficient... koeficientem, který by byl odvozen od všech nákladů na externality mezi lety 2008 a 2016. Určení všech nákladů ne externality, ani zdroje dat ovšem neobjasnil. Čtenář získává pocit, že jde o hru s chimérou.“

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Výzkumná otázka nemohla být zodpovězena, protože nebyla položena. Za neobvyklé považuji konstatování na str. 53: „výpočty potvrdily hypotézu...“, a přitom v předchozím textu není žádná hypotéza uvedena.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Rozsah textu odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Nelze jednoznačně odlišit myšlenky autora od myšlenek převzatých. Autor nepoužil citování textu!

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Použité prameny svědčí o orientaci autora v zkoumané problematice. Nestandardní je použití pramenů. Na problém „Balahar“ jsem již upozornil. Na str. 14 je odkaz na Rezortní metodiku MD, bez uvedení strany. Zmíněná metodika obsahuje (bez příloh) 157 stran. Při tomto způsobu práce s prameny není možné zjistit rozsah myšlenek autora.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Z formálního hlediska se úroveň práce (až na práci s prameny) blíží požadovanému standardu. Nepochopil jsem použití neobvyklého slova „nejpolutantnější“ (str. 22), když lze jeho obsah vyjádřit srozumitelným opisem. Za nadbytečný považuji Obrázek 1, ve vztahu k tabulce 10.

Další poznámky

Celkové hodnocení práce

Bakalářská práce jen částečně odpovídá názvu. Její stanovený cíl byl splněn. Pokud by práce měla odpovídající název a využití zdrojů by odpovídalo normám, šlo by o standardní text. Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky a náměty k obhajobě

- Charakterizujte projekt VRT Praha – Drážďany z časového, technického a nákladového hlediska. Jaký vliv na jeho realizaci má Německo, které má značné zkušenosti s VRT?
- Vysvětlete pojem stínová cena a objasněte, proč ji používáte při ekonomickém hodnocení projektu.
- Jaký vliv mají pozitivní externality na hodnocený projekt?
- Vysvětlete obsah pojmu růstový koeficient externalit a charakterizujte jeho vypovídací schopnost. V čem jsou výhody vašeho metodického návrhu? Jsou potřebné informační zdroje pro jeho kvantifikaci dostupné?

Datum:

Podpis: